

(1919) “सृभु हिंसार्थः” (I-भ्वादि:- सक. सेट्. पर.)

¹क्षीरस्वामिसम्मतः पाठोऽयम् । सर्भति । ‘सृभृ—’ इति सायणः ।
सर्वाण्यपि रूपाणि तर्णोतिवत् (766) ज्ञेयानि ।

(1920) “सेकृ गतौ” (I-भ्वादि:-81. सक. सेट्. आत्म.)

दन्त्यादिरयम् इति प्रायेण सर्वे पठन्ति । ‘अन्ये ‘षेकृ’ इति विकल्पेन
षोपदेशकार्यार्थं पेटुः’ इति तरङ्गिण्याम् । सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिक-
केपतिवत् (261) ज्ञेयानि ।

(1921) “सेलृ गतौ” (I-भ्वादि:- सक. सेट्. पर.)

“अत्र क्वचित् ‘सेलृ’ इत्यपि पठ्यते । सेलृतेस्तु दन्त्यादेः पाठः
षोपदेशपर्युदासवाक्येऽनुपादानादनार्थः । मूर्द्धन्यादिस्तु ‘सेलृः=श्लेष्मातकः’
इत्यादिदर्शनाद् ग्राह्यः ।” इति माधवाचार्याः । तरङ्गिण्यां ‘शेलृ’ इति
पठित्वा ‘केचित् सेलृ....’ इति दृश्यते । सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिक-
केलृतिवत् (262) ज्ञेयानि ।

(1922) “स्कन्दिर् गतिशोषणयोः” (I-भ्वादि:-979. सक. अनि. पर.)

‘—शोषणे’ इति स्वामी । अन्ये सर्वे ‘—गतिशोषणयोः’ इत्येव पठन्ति ।
स्कन्दकः-न्दिका, स्कन्दकः-न्दिका, ²चिस्कन्त्सकः-त्सिका, ³चनीस्कन्दकः-न्दिका ;
इत्यादीनि रूपाणि सर्वाण्यपि ‘गिजिर्’ (673) धातुवत् बोध्यानि ।
निष्ठायां ⁴विस्कन्नः, ⁵स्कन्दः,

1. ‘...सृवर्जम्’ (भाष्यम् 6-1-64) इत्यत्र ‘सृ’ इत्यनेनालाक्षणिकस्यानर्थकस्यापि
ग्रहणम्-इति क्षीरस्वाम्याशयः ।

2. सन्नन्ते ‘शर्पूर्वाः खयः’ (7-4-61) इति खयः शेषः । ककारस्य ‘अभ्यासे चर्च’
(8-4-54) इति चर्त्वेन चकारः । धातुरयमनिर् । धातुदकारस्य सनि परे ‘खरि
च’ (8-4-55) इति चर्त्वेन तकारः । एवं सर्वत्र सन्नन्तेषु प्रक्रिया ज्ञेया ।

3. यङन्ते, ‘नीम् वञ्चुल्लुध्वेषुभ्रंशुकसप्तपदस्कन्दाम्’ (7-4-84) इति अभ्यासे
नीगागमः सर्वत्र बोध्यः ।

4. निष्ठायां, ‘रदाभ्यां निष्ठातो नः पूर्वस्य च दः’ (8-2-42) इति निष्ठातकार-
धातुदकारयोर्नत्वम् । ‘वेः स्कन्देरनिष्ठायां’ (8-3-73) इति पर्युदासात् न
पत्वम् ।

5. स्कन्दयति=शोषयति भक्तानां पापमिति, पचाद्यचि स्कन्दः=कार्तिकेयः ।